

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ – ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ

Κείμενο 1

ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΧΡΟΝΟΣ

Όλοι μας λίγο ή πολύ, σκεφτόμαστε και προβληματιζόμαστε πώς θα αξιοποιήσουμε τον ελεύθερο μας χρόνο. Όλοι οι άνθρωποι έχουν ελεύθερο χρόνο, άλλοι λιγότερο και άλλοι περισσότερο, και προσπαθούν να τον αξιοποιήσουν όσο καλύτερα μπορούν. Φυσικά υπάρχει και μια μερίδα ανθρώπων που δηλώνουν ότι δεν έχουν ελεύθερο χρόνο.[...]

Ελεύθερος χρόνος είναι ο αυτοδιαθέσιμος, προσωπικός, χωρίς υποχρεώσεις χρόνος, μετά από τις διάφορες, κυρίως επαγγελματικές, υποχρεώσεις του ανθρώπου. Είναι ένα σύνολο δραστηριοτήτων στις οποίες επιδίδεται το άτομο με τη θέληση του, για να αναπαύεται, να ενημερώνεται, να μορφώνεται, να αθλείται, να δημιουργεί, να συμμετέχει στις διάφορες κοινωνικές εκδηλώσεις, ύστερα από την απαλλαγή από τις διάφορες υποχρεώσεις του.[...]

Για τα παιδιά και τους έφηβους ο ελεύθερος χρόνος διαμορφώνεται μετά από τις σχολικές υποχρεώσεις τους. Είναι με άλλα λόγια οι εξωσχολικές τους δραστηριότητες. Την τελευταία δεκαετία μάλιστα η έννοια του σχολικού χρόνου έχει αποκτήσει διπλή σημασία. Από τη μια είναι ο χρόνος που το παιδί παρακολουθεί το υποχρεωτικό σχολικό πρόγραμμα και από την άλλη ο χρόνος που αφιερώνεται για τις λεγόμενες εξωσχολικές παραεκπαιδευτικές δραστηριότητες (φροντιστήρια, ωδεία κ.ά.).

Ο ελεύθερος χρόνος είναι αναγκαίος για τον άνθρωπο. Αποτελεί αναμφίβολα βιολογική και ψυχολογική ανάγκη. Οι διάφορες υποχρεώσεις, κυρίως επαγγελματικές, κουράζουν τον σημερινό άνθρωπο σωματικά, μα και ψυχικά. Επιπλέον ο σύγχρονος τρόπος ζωής, το άγχος, η ένταση, έχουν κουράσει τον άνθρωπο. Η κατάσταση γίνεται ακόμη χειρότερη διότι η εργασία έπαυσε να προσφέρει τη χαρά της δημιουργίας και της προσωπικής επικοινωνίας. Γι' αυτό και παρ' όλο που άνθρωπος εργάζεται λιγότερο από πριν (λόγω πολλών διακοπών, μείωσης των ωρών και ημερών εργασίας, μηχανοποίησης της εργασίας), εν τούτοις κουράζεται πιο πολύ, κυρίως ψυχικά. Όλα αυτά είναι αρκετά νομίζω, για να μας κάνουν να αντιληφθούμε πόσο απαραίτητος είναι ο ελεύθερος χρόνος. Η ξεκούραση, η ανάπαυση και η ηρεμία είναι απαραίτητα, ιδιαίτερα στην εποχή που ζούμε. Αυτό αποτελεί βασική βιολογική και ψυχική ανάγκη του κάθε ανθρώπου, ανεξαρτήτως ηλικίας. Ο ελεύθερος χρόνος είναι απαραίτητος για τους μεγάλους, αλλά ιδιαίτερα για τους νέους. Το σχολείο, τα φροντιστήρια, η στρατιωτική ζωή, οι επαγγελματικές και οι ποικίλες άλλες υποχρεώσεις κουράζουν τα παιδιά και τους νέους και αναζητούν ελεύθερο χρόνο για να ξεκουραστούν και να δημιουργήσουν.

Ο ελεύθερος χρόνος πρέπει να αξιοποιείται σωστά. Όταν τα παιδιά, οι έφηβοι και οι νέοι δεν εκμεταλλεύονται σωστά τον ελεύθερο τους χρόνο, αυτό μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους και του χαρακτήρα τους. Πολλοί έφηβοι και νέοι δυστυχώς, δεν κατάλαβαν την σωστή χρήση του ελεύθερου χρόνου και δεν τον εκμεταλλεύονται σωστά. Δεν είναι λίγοι οι νέοι που συχνάζουν σε χώρους αμφιβόλου ποιότητας. Στους χώρους αυτούς παίζουν τυχερά παιχνίδια, πίνουν οινοπνευματώδη ποτά

Commented [AS1]: Γ' Γυμνασίου

A. Κατανοούν προφορικά/γραπτά κείμενα Επιχειρηματολογίας, σε ποικίλα κειμενικά είδη, στα οποία (συν)υπάρχουν Αφήγηση/ Περιγραφή ως μέσα πειθούς/ Οδηγίες.

A' Λυκείου

A. Κατανοούν προφορικά/γραπτά κείμενα που ανήκουν σε ποικίλα κειμενικά είδη και αξιολογούν την αποτελεσματικότητά τους.

και κάνουν διάφορα άλλα παρόμοια τα οποία δεν αρμόζουν στην ηλικία τους και σίγουρα τους φθείρουν. Επιπλέον κινδυνεύουν να πέσουν στα δίκτυα εμπόρων ναρκωτικών αλλά και σατανιστών. Άλλοι πάλι παρακολουθούν με τις ώρες τηλεόραση. Βλέπουν συνήθως χαμηλής ποιότητας θεάματα και όχι εκπομπές που θα τους βοηθήσουν να αποκτήσουν επιπλέον γνώσεις. Αλλά και το διαδίκτυο αποτελεί πολλές φορές αγκάθι στην τρυφερή καρδιά των εφήβων και των νέων. Θεάματα τα οποία φθείρουν ψυχικά, μα και σωματικά τους νέους, ενώ παράλληλα αποτελούν εμπόδιο στη διαμόρφωση του χαρακτήρα τους, στην ομαλή κοινωνικοποίηση και ωρίμανση των νέων. [...]

Ο ελεύθερος χρόνος αξιοποιείται δημιουργικά όταν ο άνθρωπος ηρεμεί, απαλλάσσεται από το άγχος, ξεκουράζεται και ειρηνεύει. Η ανάγνωση ψυχωφελών βιβλίων και εντύπων, οι εκπομπές που ωφελούν, οι επισκέψεις σε μουσεία και ιστορικούς χώρους, σε μοναστήρια και εκκλησίες και διάφορες άλλες παρόμοιες δραστηριότητες, καλλιεργούν πνευματικά, επιμορφώνουν, ψυχαγωγούν σωστά και ξεκουράζουν. Επιπλέον, κατά τον ελεύθερο χρόνο πρέπει ο άνθρωπος να έρχεται σε επαφή με τον συνάνθρωπό του, ιδιαίτερα αυτόν που χρειάζεται βοήθεια (επίσκεψη σε νοσοκομεία, γηροκομεία, ευαγή ιδρύματα κ.α). Έτσι νιώθει τη χαρά της προσφοράς και της ανθρώπινης επικοινωνίας. Ακόμη η άθληση, αλλά και διάφορες άλλες δραστηριότητες (γυμναστική, κολύμβηση, στίβος, ομαδικά παιχνίδια, χόμπι κ.ά.) εξασφαλίζουν σωματική και ψυχική υγεία. Αυτά βοηθούν επίσης τους νέους, να εκτονωθούν, να αποκτήσουν άμιλλα, να καλλιεργήσουν τις δεξιότητές τους, να ψυχαγωγηθούν και να αποκτήσουν αυτοπεποίθηση και αυτοκυριαρχία. Τέλος, η επαφή με την φύση (εκδρομές στο βουνό, περίπατος στο δάσος, εκδρομή στη θάλασσα κ.ά.) ηρεμεί και αναζωογονεί. Όλα αυτά είναι ωφέλιμα για τους νέους, για τη συγκρότηση ομαλής και συγκροτημένης προσωπικότητας.

<http://archive.imconstantias.org.cy/1068.html>

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Τι είναι ο ελεύθερος χρόνος;

2. Να αναφέρετε δύο (2) λόγους για τους οποίους είναι απαραίτητος ο ελεύθερος χρόνος για τον σύγχρονο άνθρωπο.

Commented [AS2]: Γ' Γυμνασίου
Α.1.6. Εντοπίζουν τις πληροφορίες, τις αξιολογούν και προσλαμβάνουν το κεντρικό νόημα, εφαρμόζοντας και στρατηγικές κατανόησης κειμένου και συνειδητοποιούν την αξία της αντικειμενικής τεκμηρίωσης θέσης/ άποψης

Α' Λυκείου
Επισημαίνουν το γενικό θέμα του κειμένου, διασυνδέοντας κειμενικά και εξωκειμενικά στοιχεία.

Commented [AS3]: Γ' Γυμνασίου
Α.1.6. Εντοπίζουν τις πληροφορίες, τις αξιολογούν και προσλαμβάνουν το κεντρικό νόημα, εφαρμόζοντας και στρατηγικές κατανόησης κειμένου και συνειδητοποιούν την αξία της αντικειμενικής τεκμηρίωσης θέσης/ άποψης

Α' Λυκείου
Επισημαίνουν το γενικό θέμα του κειμένου, διασυνδέοντας κειμενικά και εξωκειμενικά στοιχεία.

3. Ποιοι είναι για τους νέους οι κίνδυνοι από τη λανθασμένη αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου τους;

- A. Να σπαταλούν τον χρόνο τους.
- B. Να περιφέρονται στους δρόμους άσκοπα.
- Γ. Να εμπλακούν σε δραστηριότητες που τους κάνουν κακό.
- Δ. Να περιέλθουν σε απάθεια.

Commented [AS4]: Α' Λυκείου
A.1.6. Εντοπίζουν τις πληροφορίες, τις αξιολογούν και προσλαμβάνουν το κεντρικό νόημα του κειμένου, εφαρμόζοντας και στρατηγικές κατανόησης κειμένου.

Διάγραμμα 1

Commented [AS5]: Γ' Γυμνασίου
A.1.7. Αξιοποιούν τα μη γλωσσικά στοιχεία, για να προσλάβουν το κεντρικό νόημα του κειμένου.
A.1.7.1. Πολυτροπικότητα – οπτικοποίηση κειμένου, ενδεικτικά: εικόνες, φωτογραφίες, σχέδια, σχήματα, ποικίλα γραφήματα και το πληροφοριακό/συναισθηματικό/ιδεολογικό τους φορτίο, αλλά και αριθμοί, βέλη, σημεία (bullets), για ενίσχυση της λειτουργικότητας του κειμένου.

4. Ποια δραστηριότητα που αναφέρεται στο διάγραμμα 1 δεν αναφέρεται στο κείμενο;

Commented [AS6]: Γ' Γυμνασίου
A.1.6. Εντοπίζουν τις πληροφορίες, τις αξιολογούν και προσλαμβάνουν το κεντρικό νόημα, εφαρμόζοντας και στρατηγικές κατανόησης κειμένου και συνειδητοποιούν την αξία της αντικειμενικής τεκμηρίωσης θέσης/ άποψης

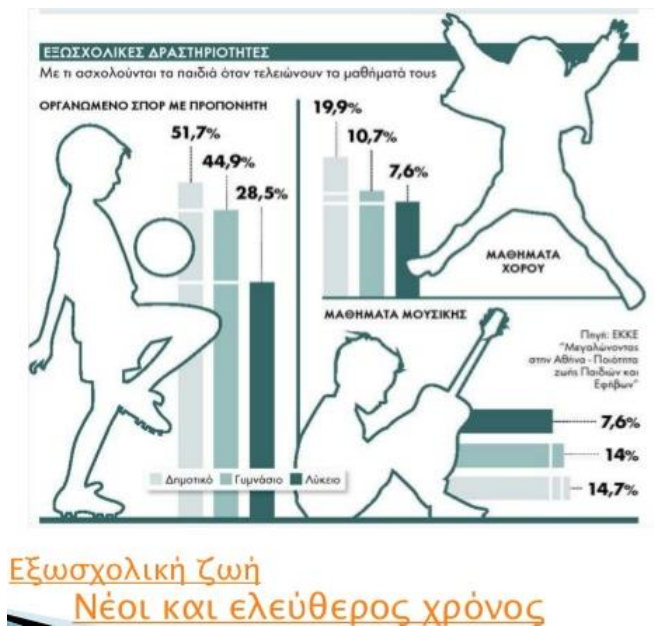
Διάγραμμα 2

5. Ποια δραστηριότητα που αναφέρεται στο διάγραμμα 2 κρίνεται ως ακατάλληλη για τους νέους στο Κείμενο 1;

Commented [AS7]: Α' Λυκείου
Α.1.6. Εντοπίζουν τις πληροφορίες, τις αξιολογούν και προσλαμβάνουν το κεντρικό νόημα του κειμένου, εφαρμόζοντας και στρατηγικές κατανόησης κειμένου.

Διάγραμμα 3

6. Ποια δραστηριότητα που αναφέρεται στο Διάγραμμα 3 δεν αναφέρεται στο Διάγραμμα 2;

Commented [AS8]: Α' Λυκείου
Α.1.6. Εντοπίζουν τις πληροφορίες, τις αξιολογούν και προσλαμβάνουν το κεντρικό νόημα του κειμένου, εφαρμόζοντας και στρατηγικές κατανόησης κειμένου.

7. Να εντοπίσετε μία διαφορά ανάμεσα στο Διάγραμμα 2 και στο Διάγραμμα 3.

Commented [AS9]: Α' Λυκείου
Α.1.6. Εντοπίζουν τις πληροφορίες, τις αξιολογούν και προσλαμβάνουν το κεντρικό νόημα του κειμένου, εφαρμόζοντας και στρατηγικές κατανόησης κειμένου.